

Nárai Hírmondó

2009. 4. évfolyam 1. szám

Független Közéleti Információs Magazin

megjelenik 500 példányban

Szerkesztették: Marton Melinda, Molnárné Németh Emma, Németh Tamás • Felelős kiadó: Németh Tamás
www.naraihirmondo.gpinet.hu • E-mail: naraihirmondo@freemail.hu

A Nárai Hírmondó valamennyi írója, boldog, eredményekben gazdag új esztendőt kíván Önnek és kedves családjának a 2009-es esztendőre!

Karácsonyi pásztorjáték

2008. december 24-én, a Szent Tamás-templomban, nárai iskolások betlehemes játékkal kedveskedtek családtagaiknak és az érdeklődőknek. A szereposztás a következő volt: Schubert Miklós mesélő; angyalok: Abodi Kinga, Viszket Georgina, Andor Virág, Kántor Zsófia, Schubert Anna; pásztorok: Király Dominik, Herczeg Krisztián, Majsa Károly, Abodi Kristóf; Mária: Horváth Nóra, József: Németh Bálint, Gáspár: Horváth Dávid, Menyhért: Lóránth Máté, Boldizsár: Kovács Bence. Furulyán játszott: Andor Virág.

Marton Melinda

Fotó: Lóránth Csaba

4

Orvosi tanácsok

6

Fenyő-buli Náraiban?

9

Mesélő krónikák

10

Egyházközségi hírek

14

Sporthírek

Közélet

Az eltelt időszakban több viharos, a közéletet befolyásoló esemény is történt önkormányzatunk berkein belül. Az utóbbi idő történései annyira a pálya mellé sodródtak, hogy Lóránth Csaba alpolgármester benyújtotta lemondását, képviselői mandátumának megtartása mellett, míg a polgármester e posztra ismét Léber Balázs személyét jelölte. Rá

egy hónapra, december 16-án Stifter Attila a Vas Megyei Bíróság – az elsőfokú ítéletet helybenhagyva – jogerősen elítélte, és egyben megfosztotta polgármesteri tisztségétől. Az eset összefüggésben áll a korábbi években tervezett lignitbánya elleni Rendezési Terv módosítására 2004-ben kapott 2,5 milliós kormányzati támogatás jogtalan felhasználásával.

Ennél szerencsésebben végződött az óvodavezető által az óvodás szülők ellen indított rágalmozási, becsületsértési bírósági per. A tárgyaláson sem a magánvádló, sem jogi képviselője nem jelent meg. A bíró közölte a vádlottakkal és a tanúkkal, hogy megérkezett a bíróságra a védejtési irat, így a bíróság ejtette a vádat, felmentette a szülőket.

A 2007-es évi zárszámadási rendelet ügye eljutott a legfőbb fórum, az Alkotmánybíróság elé, ezzel együtt tájékoztatást kaptunk afelől, hogy az ügy kivizsgálását az Állami Számvevőszék is elindította. Mivel a falufejlesztési pályázatokon való részvétel egyik feltétele a lezárt korábbi pénzügyi év, ezért a testület kompromisszumot kötve önmagával a nevezett zárszámadást elfogadta, ugyanakkor az Állami Számvevőszéki vizsgálat továbbra is folyamatban maradt.

Kiírt óvodavezetői pályázatunkra 4 fő pályázott (a jelenlegi vezetővel együtt), akiből időközben egy személy, mivel másutt álláshoz jutott, visszavonta pályázatát. A testület zárt ülésen titkos szavazás eredményeként Dr. Némethné Fábsics Ildikónak szavazott bizalmat, aki február elsejétől fog óvodavezető óvónóként dolgozni intézményünkben. Személyében egy több évtizedes tapasztalattal bíró szakember kerül az óvodánk élére, aki 28 évig dolgozott Vasszécsenyben, ahol legutóbb óvodavezető volt.

Községünk további szépítését, intézményeink felújítását saját önerőn kívül pályázati források felhasználásának bevonásával is próbáljuk fokozni – döntött korábban a testület. Ezért két komoly referenciákkal bíró pályázatíró céggel kötöttünk írásos megállapodást. Az egyik budapesti, míg a másik zalaegerszegi székhelyű cég. Ez utóbbi számára megbízást adtunk két részletben történő pályázati anyag összeállítására, melynek beadási határideje január 10.

volt. Az ehhez szükséges terveket az önkormányzat elkészíttette, és a pályázatíró részére mindezek átadásra kerültek. A testület határozatilag döntött a pályázaton való részvételről, azonban mint később számunkra kiderült, az önkormányzat nevében eljáró alpolgármester a pályázatot mégsem adta be, sőt mint kiderült, az anyag még „hiányos”. Még hozzátenném, hogy e pályázatok értékelése kétfordulós, pontozásos rendszerű. Alsó szinten helyben Szombathegyen történik az elbírálás, míg második szinten Budapesten kerül értékelésre. Persze nem hinném, hogy akadt közöttünk egyetlen olyan ember is, aki komolyan azt hitte, hogy éppen most részesülhet támogatásban egy olyan település, amely a korábban kapott támogatását is jogtalanul használta fel. Feltehetően az államkincstár ezt az összeget most büntetőkamattal visszaköveteli, és csak ezt követően tud majd Nárai olyan igazolást csatolni a pályázati anyaghoz, amellyel igazolni tudja, hogy nincs köztartozása, pénzügyileg tiszta, lezárt múltja van.

Az időközi polgármester választásról tudósító hirdetés már kihelyezésre került

Az újonnan megválasztott sportkör vezetősége rendkívül ambíciózus tervekkel kereste meg a képviselő-testületet, hogy a belül siralmas képet mutató sportöltözőt felújítsák, így felajánlották, hogy amennyiben a testület megvásárolja a szükséges anyagokat, úgy ők vállalják annak szakemberű kivitelezését. Mivel ilyen felajánlás nem mindennap érkezik, másrésről mivel az öltöző belső balkáni állapotokat mutatott (wc az utcai árokba bekötvé, burkolat hiányában mindenféle szakadt műanyag darabok borították az öltözőt,

teljesen tönkrement zuhanyzók stb.), és mivel egy ilyen felújítás 20-30 évre szól, a testület többsége partnernek érezte magát a felújítás elindításában (a volt polgármesteren, és egy képviselőn kívül mindenki egységesen támogatta a kezdeményezést). Annál is inkább, hogy talán fiataljainkra ez is ösztönző hatással lehet.

Sokakat érintő kérdés, hogyan tovább. Csak a magam nevében tudok nyilatkozni. Mivel az elmúlt választáson sem sokkal maradtam alul, ezért bizakodva mérettetem meg ismét magam. Úgy gondolom sok a tennivaló a településen. Már most folyamatban van több egymástól független kivitelező cég helyszíni felmérése, amit akár pályázattá is hívhatunk. Ótőlük komplett szakasz-felújítási sorrend meghatározással egybekötött kiviteli árajánlatokat várunk a község teljes járdaszakaszára vonatkozóan, továbbá a temető kerítés elkészítésére. Visszakanyarodva az időközi polgármester-választásra, az Országos Választási Iroda internetes honlapján (www.election.hu) már hivatalosan is közzétették a március 22-ére Náraiban kintűzött időközi polgármester-választást, melynek okaként a következő olvashatjuk: „Polgármesteri tisztség megszűnése a tisztséggel összefüggő bűncselekmény miatt”.

Németh Tamás

Önkormányzatról

Az Önkormányzat életében december 16-a nevezetes dátum, mivel Stifter Attila polgármester tisztsége egy jogerős elmarasztaló bírósági ítélet miatt megszűnt. Az ítélet szerint, amely egy jóakaratú névtelen feljelentés utáni nyomozás után született, az előző ciklusban Nárai Képviselő-testülete Stifter Attila vezetésével jogtalanul igényelt 2,5 millió forint állami támogatást rendezési tervéhez.

December közepe óta alpolgármesterként igyekszem a falu ügyeit az időközi választásokig vinni, hogy az új polgármester hivatalba lépéséig se álljon meg az élet. Pár közérdeklődésre számítható eseményről szeretnék ezúttal beszámolni. Jó hír a falunak, hogy az évek óta húzódó 2,5 millió forintos Vadász utcai kártérítési pert az Önkormányzat első fokon megnyerte. A József Attila utca 16. szám alatti faház értékesítése meghiúsult, mert a vevő nem teljesítette szerződésben vállalt kötelezettségeit, így megtartva a már átutalt 1 millió forint foglalót, az önkormányzat visszalépett az üzlettől. Az EMVA falumegújítási programon való 80 millió forintos pályázaton az Önkormányzat sajnálatos módon végül

nem vett részt. A Képviselő-testület határozatban döntött ugyan a pályázatról, de személyes ellentétek miatt a pályázaton hónapokig dolgozó, azt szívügyének tekintő Stifter Attilát háromszori előterjesztésem ellenére sem hallgatta meg. Sőt egyes képviselők már a beadás előtt az anyagi érdekeltség vádjait fogalmazták meg. Ezek után döntöttem úgy, hogy a márciusban megválasztandó polgármester feladata és felelőssége legyen, hogy a kész pályázati anyagot egy későbbi időpontban beadja vagy sem. Tovább folytattuk azt a jó gyakorlatot, hogy a képviselők lemondott tiszteletdíjuk összegével valami közcélú támogathatnak. Így például Németh Tamás a Nárai Templomért Alapítványt, Lóránth Csaba és Hompasz Béla a felsőcsatári iskolásokat, Lóránth József a Náraiért Egyesületet, Stieber Tibor nárai sportéletét támogatta. Számomra legalábbis meglepetésként Koltai Ernő decemberben saját részére kért egy notebookot, hogy távollétében is tarthassa a faluval a kapcsolatot. Kérését a képviselők támogatták. 2009-ben is fontos döntések és feladatok előtt áll a falu. Az átmeneti időszakban tisztelegéssel szeretném ezeket a feladatokat ellátni, hogy márciusban emelt fővel adhasam át a hivatalt a megválasztott polgármesternek. Ehhez kérném a lakosság és képviselőtársaim támogatását.

Léber Balázs
alpolgármester

Alpolgármester után polgármester

Akik figyelemmel kísérték a közelet történéseit, már bizonyára értesültek róla, akik még nem, tudatom velük, hogy 2008 novemberében visszaadtam alpolgármesteri megbízatásomat. Elsősorban a 2008 őszi lezajlott óvodai változások ellen kívántam ez által is tiltakozni. Azóta a Közigazgatási Hivatal és az Oktatási Hivatal vizsgálatai alapján bebizonyosodott, hogy az erőszakos változtatások nélkülöztek a törvényi megalapozottságot. Ezért, és más véleménykülönbségek miatt még titulus név szintjén sem kívántam az akkori polgármesterrel egy érték-közösséget vállalni. 18 évig csak jelképes pozíció volt az alpolgármesteri poszt, és még soha nem került sor arra, hogy alpolgármester irányítsa a falut. 2008 decemberében ez is bekövetkezett, de ez a szerep már nem nekem jutott.

Sokan biztatnak egy polgármesteri megmérettetésre, de ezzel nem kívánok élni. Köszönöm a bizalmat, de kérem, szavazatukat Németh Tamásra adják helyettem is. Természetesen magamra nézve is értékmérőnek tartom az elkövetkezendő polgármester-választás eredményét. Abban az esetben, ha a régi irány kap bizalmat, értem ezen a lemondásra kötelezett polgármester újraválasztását, akkor tisztelettel megköszönöm a támogatóim bizalmát, de nem kívánok képviselőként sem tovább ténykedni.

Novemberben alpolgármestert választott a képviselő-testület, most Önök választhatnak polgármestert nekünk, magunknak.

Lóránth Csaba

Karácsonyi pásztorjáték

Kovács Ramóna: Felhők

Feküdt egy hófehér anya,
a kék fűben feküdt.
Mellkasán aludt leánya,
fehéren, hófehéren süttöt.

Békésen aludtak
míg meg jött a szél,
amivel a felhőpár
csendben nyugodni tért.

2006. 08. 09.

Haj, haj, hajhullás...

Mivel sokan nincsenek birtokában a hajhullással, kopaszodással kapcsolatos ismereteknek, nem árt tájékozódni a témában, de legalábbis eloszlatni néhány tévhitet, lappangó félelmet a haj növekedésével, hullásával, lehetséges elvesztésével kapcsolatban. Az alábbiakban igyekszünk megvizsgálni tíz közszájon forgó állítást erre vonatkozóan, a férfiak és nők sajátosságait figyelembe véve, összehasonlító módon.

1. A hajhullás minden életkorban elkezdődhet.

Általában csak a pubertáskor után indul meg a haj ritkulása. A férfiaknál 95%-ban a hajhullás örökletes jellegű (persze a hormonok is közrejátszanak benne), de leggyakrabban a húszas évek közepén kezdődik. Ötvenéves korára a férfiak mintegy felét érinti bizonyos fokú (rendszerint nagyobb mértékű, változó kiterjedésű és formát öltő) kopaszság.

2. A nőknek nem (vagy alig) hullik a hajuk.

Természetesen a nőknek is hullik a hajuk, csak egy adott életperiódus alatt nem olyan mértékben és másféle módon, mint a férfiaknak. Így, amikor a nők elérik, vagy túllépik a változókort (menopauzát), 40-50%-ban megritkult hajjal rendelkeznek. A nőknél, a férfiakénál enyhébb „kopaszodás”, hajritkulás főleg a fejtetőn és oldalt jelentkezik. De a hajvesztés szétszórtabb, egyenletesebb, továbbá egyszerre nagyobb hajrészt érint, mint a férfiaknál.

3. A hajvesztés véletlenszerűen megy végbe.

Ellenkezőleg: a hormonális eredetű hajhullás „megjósolható” módon, fokozatosan halad előre. Míg a nőknél, mint említettük, a haj először a fejtetőn kezd vékonyodni, addig a férfiak esetében a kopaszodás lassan a homlokból indul ki, annak két felső szélén erősebben, és egészen addig halad, amíg a hajzat M formát nem vesz fel. A hajvesztés folytatódik, a fejtetőn is kihullhat a haj.

4. A kihullott haj nem nőhet újra.

A kihullott haj visszánőhet, attól függően, milyen eredetű a hajhullás, a kopaszság. Amennyiben rejtett oka van: stresszes életvitel, betegség (pl. rák, bőrprobléma), sebészeti beavatkozás, fertőzés, kábítószerhasználat, bizonyos gyógyszerek szedése, túl szigorú diéta következtében fellépő hiánybetegség stb., nos, akkor azok megszűntével az eredeti állapot helyreállítható.

5. Az egészséges haj érdekében sok proteint kell fogyasztani.

Noha alapvetően protein alkotóelemekből áll, a hajnak egészséges növekedéséhez és állapotának fenntartásához éppúgy szüksége van lipidekre, glucidokra, vitaminokra, ásványi anyagokra, mint proteinekre – akárcsak testünk többi részének. Az értékes tápanyagokat elegendő mennyiségben tartalmazó, változatos étrend a kulcsa a külsőre is egészséges, szép hajkorona megőrzésének.

6. Amilyen az apa, olyan a fia.

Az igaz, hogy a kopaszodásra való hajlam örökletes eredetű. Mindkét szülőtől lehet örökölni, általában a gének együttes hatásának az eredménye. Akik a kopaszságért „felelős” génekkel születnek, nagyobb eséllyel a szülőkhöz hasonló módon és mértékig fognak megkopaszodni.

7. A kopasz emberek kevésbé férfiasak.

Noha semmilyen tudományos összefüggés nem mutatható ki a kopaszság és a férfiaság mértéke között, a tanulmányok többsége szerint a kopasz férfiak általában kevésbé elégedettek a megjelenésükkel, és az a benyomásuk, hogy emiatt idősebbnek néznek ki a koruknál.

8. Minden férfi számít a kopaszodásra, ezért különösképpen nem zavarja őket.

Kutatási adatok tanúsága szerint ez nincs így: a kopaszság meglehetősen nagy számban zavarja a férfiakat, és nemcsak külsejük, hódítási képességük miatt. Valójában azok, akik aggódnak emiatt, nem tudnak olyan fesztellenül viselkedni a társadalmi, szakmai és magánéletben, mint e téren szerencsésebb társaik. Következésképpen gyakran depresszív, önbizalomhiányban szenvednek.

9. A borotválás és a hajvágás befolyásolhatja a haj növekedését, minőségét.

Sokféle megfigyelés, kutatómunka eredményeképpen elmondható, hogy nincs összefüggés a fenti tevékenységek és a haj növekedése és minősége között.

10. Semmit nem lehet tenni a hajvesztés ellen.

Néhány évtizeddel ezelőtt ez a kijelentés talán igaz lehetett, de azóta jelentős haladás ment végbe a kopaszság elleni harcban. Hajátültetés, gyógyszeres kezelés, életmód- és étrendváltás. A-, B-, E-, F-, H-vitamin, béta-karotin, jód, vas, cink, folsav, szilícium stb. fokozottabb bevitele, egyes gyógynövények külsőleg, vagy belsőleg történő alkalmazása mind-mind segítheti, jelentősen lassíthatja a hajvesztésig vezető folyamatot.

Dr. Nedeczky Éva
házi orvos

Tisztelt Olvasó!

2008. november 1-jétől sajnos jogutód nélkül megszűnt egy gyermekkorvet Szombathelyen. Dr. Bender Krisztina nyugdíjba vonulása miatt egyedül maradtam a Szombathely Jáki úti gyermekrendelőben. Ezért a rendelési és tanácsadási időket meg kellett változtatnom.

Jelen tájékoztatómban egy „kényes” problémával kapcsolatos gondolataimat

szetném megosztani Önökkel. Ez a bevezetés (Enuresis) témaköre. Gyakran a panasz rejtve marad az orvos előtt a szülők szemérmessége miatt. Az enuresisnek két fajtája fordul elő, a primer és a sekunder forma. A szobatisztaságnak általában 3 éves korra kell kialakulni, azonban a bevezetés alkalmanként 5 éves kor alatt előfordulhat. A szobatisztaság az előfeltétele a gyermek óvodai felvételének.

Primer enuresis a születéstől fennálló probléma. Ide tartozik a veleszületett inkontinencia, mely rendszerint súlyos idegrendszeri fejlődési rendellenesség (pl. nyitott gerinc), magzati ultrahang vizsgálat miatt ritka. Ezeknél az újszülötteknél a hólyag és a végbél beidegzése is sérül, a vizelet és a széklet ürítése nem szakszerű, hanem szinte állandó. Az elsődleges bevezetést még számtalan

egyéb ok is kiválthatja: vese- és hólyagfejlődési rendellenességek, szellemi fogyatékoság, szorongás stb. Ilyenkor elengedhetetlen a pontos, részletes anamnesis és a fizikális, laboratóriumi, valamint a képalkotó eljárások arzenáljának bevetése. Anamnesztikus adatok szempontjából jelentőséggel bírnak a vizeletsugár jellege (pl. spirálban történő vizeletürítésnél a húgyúti billentyű jelenléte, mely egészséges embernél nem fordul elő (könnyű rajta segíteni!). A bevezetés ideje: nappali vagy éjszakai. Vizeletürítési szokások: pl.: a vizelet kóros visszatartásánál a hólyag túltelítődik, feszül, ezért paradox módon nem tud teljesen kiürülni. Ekkor fordul elő, hogy az óvodásnál, kisiskolásnál csekély mennyiségű bevezetés. Ennek az oka legtöbbször az „időhiány”: a tanuló nem ér rá az óraszünetben toalettre menni. A másik gyakori ok az illemhelyek higiénés elhanyagoltsága! 2-3 óránként feltétlenül szükséges a vizeletürítés. Extrém mennyiségű folyadékbevitel is okozhat gyermekközösségekben enuresist, természetesen a normál folyadékbevitelről gondoskodni kell. Laboratóriumi vizsgálatnál fontos az ismételt vizeletvizsgálat, vérvétel (vércukor, a vese funkciójára utaló leletek). Képi eljárások: húgyúti szervrendszer ultrahangos vizsgálata, sz. e. izotóp, CT, natív rtg. (húgyúti köveknél, ritkán kontrasztanyag vizsgálatok). Urodinamias vizsgálat a vizeletürítésről ad fontos információt.

Secunder enuresisnek nevezzük, ha az addig szobatiszta gyermek egy ideje bevizel. A másodlagos bevezetésnél mindig a változás okát kell kutatni. A primér és a szekunder bevezetésnél egyaránt fon-

tos az alapos fizikális vizsgálat. A külső nemi szervek, vesék, hólyag érzékenysége, nagysága. Leányoknál a szeméremrés gyulladása, váladékozása, melyeket könnyű kezelni. Belsőfertőzés is okozhat enuresist. Felhívnam a figyelmet a végbél székletürítést követően hátra történő (nem a szeméremtest felé!) kitörlése, és a kádfürdő helyett a zuhany használatára, kellő öltözködésre. A nyári kánikulában a leányoknak a szoknya viselése javasolt a farmernadrág helyett. Fiúknál fontos a fityma és a makk tisztántartása. A laboratóriumi jelentőségét kihangsúlyozza, akadt olyan páciensem akinél a bevezetés oka cukorbetegség volt. A képalkotó eljárások ennél a csoportnál szükségesek. A hólyaghurut rendszerint nem jár lázzal, masszív vérvizeléses formája is előfordul. A vizelés ilyenkor fájdalmas, a „vizelet csíp”. A felső húgyúti vesemedence-gyulladást dekrétáji fájdalom, magas láz kíséri. A kóbetegség szűrő, szakaszos fájdalommal jár. Előfordulhat psyches okokra visszavezethető bevezetés, melynek oka gyászreakció, vagy kistestvér születése is lehet.

A bevezetés oki kezelése a beteg kivizsgálását követően mindig sikeres. Kérem a szülőket, ha gyermeküknél ilyen problémát észlelnek, forduljanak bizalommal gyermekgyógyászukhoz. Tisztelt Olvasók engedjék meg, hogy békés, boldog, sikerekben gazdag új esztendő, jó egészséget kívánjak!

Dr. Halász Ernő

csecsemő- és gyermekgyógyász szakorvos
gyermekgyógyász házi orvos

A TV rabságában

Folyton arról hallunk, mennyire káros a gyermekeknek a tévzés. A szülők jelentős többsége is helytelennek tartja az efféle időtöltést, mégsem tesz semmit azért, hogy gyermekük ne tapadjon rá naphosszat a képernyőre. Egy nemrégiben végzett felmérés szerint Magyarország, a TV előtt ülő gyermekek paradicsoma. Kiderült, hogy a felmérésben részt vett 13 európai ország közül nálunk tévznek legtöbbit a kisgyermekek, és a megkérdezett családok felénél a gyermek saját maga dönti el, hogy mit is választ a műsorok közül. Sőt vannak olyan családok, ahol a tévét bébicószként alkalmazzák: „addig is el van a gyerek!” Szomorú, de a magyar gyermekek napi 3 óránál többet töltenek a képernyő bámulásával, és ekkor még nem is beszélünk a számítógépes játékokról!

Az örök dilemma: „TV vagy nem TV?” Ez a kérdés az első – 1926-ban megjelent – készülék óta: akik mellette vannak, azok szerint a jól megválasztott műsor (pl. külföldi csatornán) fejlesztheti a gyermek idegen nyelvi szókinését. Egy dokumentumfilm pedig bővíti a tudást. Az olvasásért nem rajongó gyerek még a kötelező olvasmányt is megnézheti anélkül, hogy különösebben használnia kellene a fantáziáját. Akik ellenzik, éppen azt állítják, hogy a túlzásba vitt tévzés felelős azért, hogy egyre több az agresszív, magatartási problémákkal, alvási zavarokkal küzdő gyermek. A megoldás talán az arany középút lehetne! Napjainkban nem szükségszerű a szigorú tiltás, de rajtunk felnőtteken múlik,

hogy a látottak hogyan épülnek be gyermekünk személyiségébe. A céltalan tévzés függőséget is okozhat! A család felelőssége az, hogy milyen viselkedésmintákat sajátít el a gyermek. Meg kell értetnünk, hogy a valóság és a fantázia nem esnek egybe (pl.: a több sebből vérző főhős még a huszadik lövés után is feláll és győz, de a valós életben ez nem végződhet happy enddel).

Az orvosok szerint 2 éves korig nem ajánlott a tévzés. Mivel a baba ekkor még nem tudja feldolgozni a látottakat, s különben is ilyenkor még a körülötte lévő kézzel fogható világot kell felfedeznie! 4-5 éveseknek elég napi fél óra, a 6-9 éveseknek pedig heti 5 óra ebből a szórakozásból. Szánjunk időt arra, hogy közösen átnézzük a tévéújságot, kiválasszuk belőle az érdekeseket, s majd együtt nézzük meg és beszéljük át a látottakat! Beszéljünk, játsszunk, kiránduljunk sokat és legyen családi program egy-egy jó film megtekintése!

A tévzés arany szabályai:

- Állítsuk központi helyre a TV-t, hogy ne nézhesse titokban a gyermek! Ha lehet, ne legyen külön készülék a gyerekszobában!
- Ne kapcsoljuk össze az étkezést a tévzéssel!
- Iskolai napokon, de hétvégén is limitáljuk a TV előtt eltöltendő időt!
- Egy-egy műsor végén kapcsoljuk ki a készüléket, ne hagyjuk háttérzajként bekapcsolva!
- Próbáljunk olyan tevékenységet találni otthon, amivel lefoglalhatjuk a gyermeket!
- Rajzoljunk, olvassunk, vetítsünk diafilmeket, játszunk társasjátékot, egyszerűen csak beszéljünk!

Kívánok kellemes együtt töltött órákat az egész családnak!

Molnárné Németh Emma
védőnő

Fenyő-buli Náraiban?

Fenyő nélkül nincs karácsony, tartja a mondás. Ennek apropóján kérdeztük Kántor Lászlót, a Rock and Dili Show énekes-producerét, az elmúlt esztendőről.

– *Laci milyen évet zártatok, merre jártatok, mi történt veletek az elmúlt évben?*

– A tavalyi évünk kiemelkedően jó volt, szinte minden hétvégére jutott fellépés egészen december végéig. Szinte az egész országot bejártuk, sőt volt olyan napunk is, hogy három fellépésünk is volt, kétszáz km távlatában. Két külön koreográfiánk van, egyik a hagyományos értelemben vett show táncosokkal, a másikban ketten énekelünk a Krisztivel. Sajnálattal kellett tudomásul vennem, hogy a táncosaim időközben felnőttek, és részben kicserélődtek, és sajnos a fiúkból valahogy nincs utánpótlás, ezért a tánc csoportom most kizárólag lányokból áll.

– *Mi volt ennek a kiváltó oka?*

– A gyerekek felnőttek, kimaradtak általános iskolából, és főleg a fiúk az ország különböző középiskoláiban tanulnak ma már, és innét lehetetlenség összeegyeztetni és hozni a próbákat és a fellépéseket, ami igen nagy fájdalmat okoz, hiszen ők most kollégisták, a hétvégeket otthon töltik.

– *Milyen zenei tervek lettek az elmúlt évben, mik a további terveitek?*

– Hét új nótán dolgozunk, ebből már négy elkészült. Az új pro-

Fenyő Miklós Laci lányával, Zsófiával

– *Két barátoddal, Novai Gáborral és Fenyő Miklóssal továbbra is tartod a kapcsolatot?*

– Igen, bár Miklóssal a Megasztár miatt most kissé háttérbe szorult, de ettől folyamatos a kapcsolat. Hadd mondjam el, hogy február 5-én jelenik meg Miklós filmje a mozikban Made In Hungária néven, ami pályáját és munkásságát mutatja be a kezdetektől, ami-

kor a kommunizmus még nemigen üdvözölte a Rock and Rollt egészen napjainkig. Miklós zenészeivel is baráti a kapcsolat, hiszen nyáron egy hetet töltöttek el Náraiban nálam, itt pihentek, gyakoroltunk közösen, itt készültek fel a Margitszigeti Rock & Roll Fesztiválra. A próbákon néha velük doboltam, és énekkel helyettesítettem a Fenyőt. Miután elmentek, én egy egyhetes Balaton-parti Rock and Roll tréningen vettem részt. A foglalkozásokon volt zene, tánc, kommunikációs tréning, futás stb.

– *Most a napokban volt Szombathegyen a megyebál, ahol Fenyő Miklós volt a sztárvendég, és úgy tudom, hogy itt is felléptél.*

– Így igaz, három szám erejéig éneklési lehetőséget kaptam Mik-

lóstól. Nagyszerű megtiszteltetés és érzés az ország egyik legprofibb zenekarával és énekesével fellépni.

– *Laci. Minek tudod be a sikert, miként értelmezted ezt?*

– A sikert? Hát, ha ezt annak lehet nevezni, akkor mindenképpen kell hozzá az első osztályú kifogástalan zene, az énektudás sem utolsó. Jó a koreográfia, jók a táncosok, jó a partnerem a Kriszti. Sokat segített Novai Gábor zenei rendező. Egyszóval kellene a jó dalok, táncosok, a színpadi összkép, de fontosak a számok közötti összekötő szövegek is. De az igazi siker az az, amikor a színpadon szemben állok több száz, vagy ezer emberrel, és ők egy emberként néznek fel rám csillogó szemekkel. Ez az igazi siker, mert ezt nem én csinálom, hanem én kapom a közönségtől. Ennek a színvonalnak az emelése, és megtartása a célom továbbra is.

dukciónk Rock and Dili Party Twist néven készül. Jelenleg a stúdiómunkák teszik ki hétköznapjainkat. Mivel továbbra is Fenyő Miklós és Novai Gábor zenészei által készített zenei alapokkal dolgozom, ezért ezek nagyfokú koncentrációt igényelnek, és időigényesek. Ha azt veszem, hogy egy zenész stúdió órábéra több ezer forint, akkor mindent elmondtam, és ebben még nincs benne a stúdió költség. Akkor gondold bele: amikor egy dal kb. egy hét alatt készül el, nyers változatban!? Hangszerenként, sávonként játsszák fel az anyagot, ezek után ezt keverik, kiszínezik, a vokál alapokat felénekeljük, (Marót Viki és a Novakultúr) van olyan számom, amelyen 10 vokál hang is hallható.

Megebálon Fenyő Miklós zenekarával

– *Produkción idén 2009-ben lesz öt éves.*

– Hidd el nagyon örülök neki, sok megpróbáltatáson vagyunk túl. Nyáron az öt éves fennállásunkat egy hatalmas Rock & Roll Party keretében szeretném megünnepelni. A tárgyalások már folyamatban vannak, de annyit elárulhatok, hogy budapesti sztárvendég csapatot is várunk.

Készül az új dal Fedics Ibolyával, Fenyő zenekarának billentyűsével Laci udvari faházában

– *Megrendezhetjük-e esetleg Náraiban is ezt a nagyszabású bulit?*

– A lehetőség még mindenki előtt ott van, de a követelmények nem alacsonyak. Jelenleg már kettő helyszín pályázata nálunk van, de várjuk még további helyszínek jelentkezését.

– *További sok sikert és kitartást a 2009-es kihívásokhoz!*

Németh Tamás

Mit hozott nekünk a kis Jézus?

A karácsonyi ünnepekör Jézus megkezesztelésének vasárnapjával lezárult. Egyfajta számadásra szólít engem is. Mit hozott nekünk a kis Jézus? Elfogadtuk-e ajándékát? Mit is hozott?

– Mindenekelőtt testvérünk lett földre-jöttével. Mily nagy ajándék az igazi tiszta, minket szerető testvér. Mily nagy kitüntetés, hogy van, akinek megfoghatom a kezét, bízhatok benne. Reá hagyatkozhatom, elmondhatom örömet, gondjaimat. Ő nem betolakodó, hanem szeretetet adó és szeretetre vágyó. Az evangélista írja: Ahol megfordult, jót tett. Ez az isteni gyermek szolgálni jött és nem uralkodni. Erre tanít minket is.

– „Békét a családnak, békét a világnak.” Milyen szívesen és örömmel énekeltük: „Dicsőség mennyben az Istennek és békesség a földön a jóakarátú embereknek.” Az alkotáshoz békére van szükségünk. Mi okoz békétlenséget? Mindenek előtt a bűn. Megszabadultam-e a karácsonyi ünnepekörben a sokarcú bűntől. „Teremts bennem tiszta szívet Istenem”, imádkozunk a zsoltárossal. Ne maradjon ez a felszólítás csak egy sóhaj. Különben nem lesz a szívemben béke és ez a rossz megzavarja a családomat és embertársaimat is.

A sok szép ajándék mellett most ezt tartottam fontosnak. Ugye testvérem, te is így látod. Ezekkel a gondolatokkal kívánok mindenkinek Áldott Új Esztendőt!

Dr. Rátkai László
esperes

A Náraiért Egyesületről

Az egyesület célja: Az egyesület, mint nevében is jelzi, a Náraiban élő és élni akaró állampolgárok támogatását tekinti céljának. Alapvetően szociális, kulturális céllal alakult meg. E cél érdekében felvállalja a kulturális szabadidő szervezését, szorgalmazza a közélet élénkítését, minden gazdasági és szociális lehetőséget megragad annak érdekében, hogy a község népességmegtartó erejét erősítse. Támogatja a faluban élő idősök és fiatalok minden ezen irányú elképzelését, szükség esetén előadások, rendezvények szervezésével; felhívások, kiadványok megjelentetésével és terjesztésével. Az egyesület tagja lehet olyan 18. életévét betöltött természetes személy, aki az alapszabály rendelkezéseit magára nézve kötelezőnek elfogadja, az alapszabályt aláírja és kötelezettséget vállal az egyesületi célok megvalósítása érdekében történő közreműködésre és a tagdíj megfizetésére. A tagok által befizetett tagdíjak, valamint minden, a közös célt szolgáló befizetés az egyesület vagyonát képezi. A tagdíj mértékét az alakuló közgyűlésen az alapító tagok évi 4000 Ft, azaz négyezer forintban állapították meg. Ezt az összeget a kötelező kiadások

esetleges növekedése miatt évente felül kell vizsgálni, és szükség szerint emelni kell. A tagdíjat minden tag köteles az adott naptári évben befizetni az egyesület pénztárába az alábbiak szerint: egy összegben január 31.-ig, vagy két összegben felét január 31.-ig, a másik felét pedig július 31.-ig. Az év közben csatlakozók – az adott töredék évre, a felvett követően, a hátralévő hónapok figyelembe vételével, részarányos díjat fizessenek 330 Ft/hónap, azaz háromszázharminc forint/hónap összegben. Az egyesület vagyona oszthatatlan. Az egyesületi tagság bármilyen módon történő megszűnése esetén a tagot az egyesület vagyonából semmilyen térítés nem illeti meg. Az egyesület a tagok által befizetett tagdíjakból, illetőleg külső támogatók által juttatott összegekkel gazdálkodik. Az egyesület, gazdálkodása során, nyereségre nem törekszik. Az egyesület vállalkozási tevékenységet csak közhasznú céljainak megvalósítása érdekében, azokat nem veszélyeztetve végez. Elért eredményét nem osztja fel, azt közhasznú tevékenységére fordítja. Az egyesület politikai tevékenységet nem folytat, politikai pártoktól független.

Aki tagunk kíván lenni, illetve támogatni szeretne bennünket, alapszabályunkat rendelkezésére bocsátjuk, és bármely kérdésére szívesen válaszolunk!

Marton Melinda

Az energia-megtakarítás lehetőségei a háztartási gépeknél

Hűtés, főzés, mosogatás, mosás: ma minden ilyen tevékenységhez háztartási gépeket használunk. Egy háztartásban az áram körülbelül egyharmadát a nagy háztartási gépek fogyasztják el. Ezek közül a legnagyobb áramfogyasztók a hűtőgépek, mert ezek éjjel-nappal üzemelnek. Minél öregebb egy gép, annál több áramot fogyaszt. A gyakorlat azt mutatja, hogy a 12 évesnél idősebb hűtőgép lecserélése általában megéri, mert az új gép lényegesen kevesebb áramot fogyaszt. A megtakarítás néhány éven belül nagyobb, mint az új gép beszerzési ára. Egy mélyhűtő lecserélése viszont általában csak akkor kifizetődő, ha 1981 előtt gyártották. Azok a gépek, melyek félig üresek, nem gazdaságosak. Meg kell tehát gondolni, milyen befogadóképességű legyen egy gép. Ha valakinek van mélyhűtője, annak nincs szüksége a hűtőgépben külön fagyasztó rekeszre. Meg kell azt is gondolni, hogy milyen élelmiszert érdemes a mélyhűtőbe tenni. Ha gyorsan felhasználásra kerül, a hűtőszekrény is elég a tárolásra. A felállítás helye is szerepet játszik az áramfogyasztásban. Nem jó megoldás a hűtőgépet fűtőtest közelébe állítani. Ha a környezet hőmérsékletét egy mélyfagyasztó esetében két fokkal csökkentjük, évente 60 kWh áramot takaríthatunk meg.

Hűtőgépeknél 7 °C a leggazdaságosabb üzemeltetési hőfok, mélyhűtő esetében pedig -18 °C. A nagyon erős jégképződés növeli az áramszükségletet, ezért a jéget rendszeresen le kell olvasztani. Vannak olyan fagyasztók, melyek megakadályozzák a jégképződést. Ezek ugyan 30%-kal több áramot fogyasztanak, de megtakarítják azt az áramot, mely a leolvastás utáni újrahűtéshez szükséges.

Az elektromos tűzhelyek közül a leggazdaságosabb az indukciós tűzhely. Az üvegkerámia főzőfelületű tűzhelyek is gazdaságosabbak, mint az öntöttvas felületűek. Takarékosabbak azok a tűzhelyek, melyekben nincs beépített óra. Ez akkor is mutatja az időt, mikor arra nincs szükségünk. A gáztűzhely gazdaságosabb, mint az elektromos tűzhelyek. A hő-légbefúvásos sütők kevesebb áramot fogyasztanak, mert ezekkel alacsonyabb hőmérsékleten lehet sütni. A mikrohullámú sütők használata kis adagok készítésénél ajánlatos. A kisgépek alkalmazása sokszor gazdaságosabb a nagyokénál. Például egy zsemlye felmelegítése kenyérpíróval 70% megtakarítást jelent a sütőben való felmelegítéshez képest. Egy liter víz felforralása vízforralóval olcsóbb, mint a tűzhelyen, persze csak akkor, ha a vízforraló automatikusan kikapcsol a forráspont elérésekor. De legfontosabb, hogy csak annyi vizet forraljunk fel, amennyire szükségünk van!

Az energiatakarékos mosogatógépek két és félszer kevesebb áramot fogyasztanak megfelelő program kiválasztása esetén, mint a régebbi modellek. A mosógépekre is érvényes, hogy egy húsz év körüli gép több mint egy harmaddal több áramot és vizet fogyaszt, mint egy újabb gyártmányú. Fontos szempont még, hogy a mosnivalót a mosóprogramnak megfelelően válogassuk szét, a mosóport helyesen adagoljuk és megfelelő mosási hőmérsékletet válasszunk. A mai mosóporok olyan hatékonyak, hogy még a kifőzendő fehérnemű sem igényel 60 °C-nál többet. Ha 95 °C helyett 60 °C-on mosunk, megtakarítjuk a szükséges energia felét. Ha 60 °C helyett 40 °C-ot választunk, megtakarítjuk az áramszükséglet felét.

Péntek László

Rajzpályázat értékelése, kiállítás

A felhívás megjelenésétől, 2008 tavaszától nagyon sok idő telt el a díjazásig és a jelenleg is megtekinthető kiállítás megnyitásáig. Szponzor sajnos nem jelentkezett, ezért meg kellett várnunk az

összezsugorított üvegek árát. Abból vettük a dekorációs anyagokat, a díjakat, emléklapokat és okleveleket. 2008. november 8-án, 16 órára hívtuk meg a résztvevőket a Múvelődési Házba, az ünnepélyes eredményhirdetésre. 21 gyermek rajzaiból 33 került a falakra. De sokkal több alkotás közül válogatta ki a legjobbakat Nagy Tamás, a zsűri elnöke. Jó szókészlethez híven, ő készítette az okleveleket és emléklapokat. Díjazottak: Elek Soma, Horváth Ákos, Kovács Melitta, Lóránth Máté, Moór Erik, Nagy Dorina, Süle Gergely, Süle Veronika. Emléklapot kaptak: Bakonyi Armand, Kántor Zsófia, Lóránth Áron, Moór Milán, Moór Mirtill, Mora Lizett, Nagy Kármén, Németh Bálint, Németh Máté, Pas Virág, Pintér Alexandra, Simon Patrícia, Skultéti Beatrix. Gratulálunk!

Marton Melinda

Humor

Az orvostudomány rövid története:

– Fáj a torkom!

Kr. e. 2000: – Tessék, edd meg ezt a gyökeret!

Kr. u. 1000: – Az a gyökér pogány dolog, mondj el egy imát!

Kr. u. 1850: – Az ima babonáság, idd meg ezt az elixírt!

Kr. u. 1940: – Az elixír kigyóolaj nem tesz jót, nyeld le ezt a pirulát!

Kr. u. 2000: – Az a pirula hatástalan, vedd be ezt az antibiotikumot!

Kr. u. 2009: – Az antibiotikum nem természetes, nesze edd meg ezt a gyökeret...

* * *

Habsburg Ottó otthon ül a fotelben, egyszer csak bejön a bejárónő:

– Uram! Osztrák–Magyar meccs van a TV-ben. Bekapcsoljam?

– Igen. És kivel játszunk?

Mesélő krónikák – tárgyi emlékeink a múltból

Községünkben sétálva több régi keletkezésű, részben útszéli – általában vallási személyiséget, jelenetet ábrázoló – építménnyel találkozhat az olvasó, akik számára mindezek természetesnek tűnnek, hiszen amióta az eszüket tudják, azóta ott állnak. Ebből fakadóan keletkezési idejüket, egykori építtetőjük kilétét is többnyire homály fedi, pontosabban csak az idősektől átörökölt halomásból vannak számára információik. Mostani írásomban két ilyen építmény keletkezését dokumentáló irat tartalmát tárom az olvasók elé, nem pedig egy közös összefoglaló kortörténeti leírásban összegezve, mert így talán jobban átérezhető a letűnt kor nyelvezete. Mivel a két útszéli építmény építtetőjének szándéka nem derül ki az alapítólevelekből, ezért itt csak feltevéseink lehetnek. Több mint száz éve jóval nagyobb volt az akkori Nárai emberekben az Istenbe vetett bizodalma, így nem csoda, hogy örömeinkben, bánatukban hozzá fordultak. Ilyen építményeket is általában súlyos betegségből való felépülés, váratlan, pl. gyermek halálesete, valamilyen katasztrófa pl. ház leégése folytán történő újbóli felépítését követően próbáltak meg még jobban Isten bizodalmaiba kerülni, hogy az ilyen súlyos katasztrófáktól a jövőben mentesüljenek.

A felsoroltakon kívül még további számos ilyen építménnyel büszkélkedhetett az egykori Nárai, azonban ezeket mára többnyire homály fedi, alapító okirata nem maradt fenn. Akinek esetleg tudomása, vagy fényképfelvétel van a birtokában, örömmel vennénk, ha jeleznék felénk. Amit még befejezésül kiemelnék, mindkét építmény és környezete az elmúlt években teljes restauráláson és felújításon esett át, mindkét esetben magánszemélyek voltak a költségviselők. Úgy gondolom községünk ezáltal is gazdagodott, a közösség csak hálával tartozik érte.

Zámbó János – Béry Rozália kőkereszt alapító levele

Alapítólevél

Én alulírott ezennel megismerem, hogy Zámbó János és Béry Rozália által Nárai község nyugati végén felállított kőkereszt örök fentartására alapítvány címén 50 Ft az az ötven Ftot átvettem.

Kötelezem magamat és utódaimat, hogy ezen összeget és kamatait az Instructio értelmében fogom kezelni és felhasználni.

Minek nagyobb hitelül ezen alapítólevelet egy eredeti és két másolati példányban kiállítottam. Kelt Náraiban 1884 május 26-án 1178. sz. Jóváhagyom Szombathelyen, 1884. Május 30
Hidas Kornél püspök Balázs Lajos Nárai plébános

Krisztusban Kedves Fiam!

Főpásztori örömmel értesültem Zámbó János és Béry Rozália náraii hiveinek Isten dicsőségére és az emberek lelkiüdvét célzó nemes elhatározásáról, melylyel Nárai községben egy kőkeresztet állíttattak fel és annak fentartására 50 ft alapítványt tettek le.

Az ezen alapítványról szóló alapító levél két példányát jóváhagyási szándékkal ellátva, Kedveltségednek folyó hó 26-án kelt fölterjesztése kapcsán, az Instructio 2 lapján vett utasítás értelmében további eljárás céljából ezennel megküldöm.

Többire ájtatos imáiba ajánlottan, atyai áldással vagyok Kedveltségednek .

Szombathelyen, 1884 Máj 30

Krisztusban jóakaró Atyja Kornél püspök.

Özv. Lóránth Jánosné Nepomuki Sz. János szobor alapítványa

Alapító levél

Én alulírott ezennel megismerem, hogy özv Lóránth Jánosné által Nárai anya község déli végén téglából felállított Nepomuki Szent János szobrának állványa örök fentartására alapítvány címén 50 ftot az az ötven ftot átvettem.

Kötelezem magamat és utódaimat, hogy ezen összeget és kamatait az „Instructio” értelmében fogom kezelni és felhasználni.

Minek nagyobb hitelül ezen alapító levelet egy eredeti és két másolati példányban kiállítottam.

Kelt Náraiban 1887 apr. 30

Jóváhagyom Szombathelyen 1887. máj. 6

Kornél püspök Balázs Lajos plébános

Németh Tamás

Előkerült kincseink

Még nincs 30 éves a plébánia, mégis tartogatott egy s más érdekességet a padlás. Előkerült a sok irathalmazból több régi könyv, használati tárgy, többek között egy közel 1 kg-os csengő (vagy kisharang?), egy Rómában kiadott latin nyelvű Directórium, amelybe X. Pius pápa írt saját kezűleg néhány gondolatot, melyet aláírása zár. Ezek közül kettőt emelnék ki, s tennék közzé. Köztük egy fényképet, amely a régi pajtát örökítette meg, hátoldalán a következő szöveggel: A nárai plébánialak pajtája. Lebontásra került 1958. decemberében.

A másik pedig egy kb. 19.5 x 31 cm-es papírra fekete tuszal készült rajz. A rajzon egy feszület található, melynek felső részén egy női és férfi kar található, míg alul egy női és egy férfi láb, amelyeken stigmák találhatók. Középen kötélből font szív alakzatban pedig latin nyelvű szöveg található. A szöveg értelmezéséhez Dr.

Rátkai László és Péntek László segítségét vettem igénybe, akik a latin nyelvet a szombathelyi premontrei gimnáziumban tanultak.

Tehát a könyvben talált rajz szövege magyarul a következő szabad fordításban: „Ezt az albumot a Náraiban újraéledő ferences atyák testvériségének adományozza hálából Perenyi Dániel. 1747”. Míg a szöveghű fordítás: „Jelenlévő (ezen) album a Náraiban újra éledő ferences atyák testvériségének adatik hálából (kegyéből) Perenyi Danieltől.

1747.” A szövegben található, a „seraphici” utal a ferencesekre, tudtuk meg Laci bácsitól, aki elmondta, hogy valaha így, vagy így is hívták a ferenceseket azért mert a leírások alapján a rendalapító assisi Szent Ferenc ő maga is stigmatizált volt. Ez magyarázza a képen látható stigmatizált kéz, illetve lábfejeket is.

Németh Tamás

Egyházközségi hírek

Az elmúlt esztendőben számos renoválást, felújítást végeztünk el, amiért is elsőként hadd mondjak köszönetet az adakozóknak, akiknek segítségével mindezek nem valósulhattak volna meg, illetve Dr. Rátkai László esperes úrnak, aki ugyancsak támogatólag volt a munkálatok megvalósítását illetően!

Elsőként talán a plébánia komplett tetőcseréjét, a fűdémrendszer hőszigetelését és egy új tetőtéri helyiség kialakítását emelném ki, amely valamivel több mint kettőmillió forintba került. Szintén a tavalyi évben vált esedékessé a templom villamos energia bővítésére, ami közel 300 ezer forintba került. A hangosító rendszer eddigi egy hangoszlopa mellé párhuzamosan egy másik is beszerelésre került, aminek ára kábelekkal közel 50.000 forintba került, a beszerelését pedig Kovács László vállalta díjtalanul, amit ezúton is köszönünk neki! Továbbá templomunk összes monstranciáját, és kelyheit újra aranyoztattuk, ezeken kívül 4 db úrnapi sátrat készítettünk, egy új miseruhát is beszereztünk, illetve a templompadok padozatát is újraápolattuk. Mindezen munkálatok közel 500.000 forintba kerültek, melyeknek diszponálását Marosits Mária vállalta magára, amit ezúton is köszönünk! Visszapillantva az elmúlt esztendőre, a fenti költségek közel 3 millió forintot tettek ki, amit a befolyó pénzekből, a felajánlásokból és a Nárai Templomért Alapítvány számlájából gazdálkodtunk ki, így most már látható jelei is vannak a korábban felajánlott 1% adóforintoknak.

Egyházközségünk nevében ezúton szeretnék köszönetet mondani mindenkinek, aki munkával, támogatással, vagy bármivel is segítette céljainkat! Ezúton is szeretném továbbá az egyházközség köszönetét kifejezni Péntek Lajos számára is, aki egészségügyi problémái miatt ettől az évtől már nem tudja vállalni a sekrestyési feladatokat. Eddigi munkáját ezúton is megköszönve kívánunk neki jó egészséget! Ugyancsak köszönet jár Marosits Máriának és Takács Istvánnának, akik a tavalyi évben is vállalták templomunk takarítását, és díszítését! Ugyancsak megköszönjük Frankné Tóth Mónika segítségét is, aki az elmúlt esztendőben is beszerzési áron biztosított virágokat, kellékeket virágboltjából, sőt a karácsonyi virágkompozíciót teljesen ingyenesen ajánlotta fel templomunk díszítésére, neki is köszönjük, akárcsak Polgár Károlynak, aki a templom és a plébánia fűnyírását, környezetük karbantartását végezte az elmúlt esztendőben is! Karácsony alkalmából a templom karácsonyfáit ezúttal Varga Lajosné és Surányi Pál családja ajánlotta fel, nekik is köszönet jár!

Németh Tamás

Plébánia-felújítás

Örömmel jelenthetjük, hogy terveinknek megfelelően sikeresen megvalósíthattuk korábban kitűzött célunkat, a plébániaépület tetőcseréjét. A felújítás keretében teljes egészében elbontásra került a korábbi tetőszerkezet. Ezt követően új faanyagból ácsolt tetőszerke-

zetet készítettünk, majd a Bramac tetőcserép modelljei közül a „Duna” fantázianevet viselő, hullámos, piros színű tetőcseréppel borítottuk az épületet, természetesen a két szerkezeti egység közé tetőfólia is beépítésre került. Az épülettel szemben állva jól látszik a nagyterem feletti két 78 cm x 140 cm-es tetőablak. Itt korábban padlástér volt, most a tetőátépítés következtében itt egy új helyiséget alakítottunk ki, tovább növelve ezzel az épület alapterületét, amely helyiség belülről gipszkarton borítást kapott. A felújítással egy időben az épület felső hőszigetelését is elvégeztük. A komplett padlásteret, és a most kialakított tetőteret is (az oldalfalakkal együtt) 18 cm-es ásványgyapot hőszigeteléssel láttuk el, ami nagyban növeli a felső földem

Elbontották a régi tetőt

a két bejárati ajtó fölé két előtetőt építettünk, gyalult, ácsolt faszerkezetből, lambéria borítással, bádогоzással, cserépfedéssel, a tetőelemekkel megegyező lazúrfestéssel. A hátsó bejárati ajtó feletti leginkább az ajtót védi meg az északi eső okozta veréstől, míg az első bejáratnál lévő a várakozóknak nyújt esőben menedéket.

A felújítás költségei valamivel több mint kétmillió forintba kerültek, melyből több mint négyszázezer Ft-ot a Nárai Templomért Alapítvány, míg a többit a Nárai Egyházközség fizette. Természetesen köszönet jár mindazoknak, akik a munkálatok

Készül az új tető

hőszigetelését, így meggátolja, hogy a hó a felső betonfödémén át távozzon. Ennek hozadéka majd a későbbi fűtésszámlákon jelentkezik. Az új helyiségben az alap villanszerelési munkálatokat is elvégeztük, azonban a helyiség burkolása és festése még hátravan. A tetőátépítéssel együtt mindkét kéményt visszabontottuk, és a korábbi kémény-betonelemeket kéménytégglával pótoltuk. Ugyancsak szükséges volt a kémények újrabádогоzása, valamint a csatornavasak, és az esőcsatorna cseréje. A munkálatok során

Elkészültek az új kémények és a bádогоzás

elvégzésében segítettek, Nyul János, Király Árpád ácsoknak, asztalosoknak és segítőiknek, Kelbert György és Sásdi László kőműveseknek. De köszönet jár Hompász Bélának, aki a tetőfát ingyenesen hazaszállította, mindazoknak, akik a munkálatoknál bármiben segítettek: Resetár Antalnak, Borosta Lajosnak, Tóth Antalnak, Kovács Lászlónak, illetve Léber Balázsnak, aki a tetőcserép beszerzésénél segített, illetve mindenkinek, aki bármiben segítségünkre volt. A legnagyobb köszönet azt hiszem Nárai lakóinak jár, akik anyagi támogatásukkal tették lehetővé a tetőcsere megvalósítását! A felújítást szeretnénk tovább folytatni, a célunk, hogy az épület a mai kor követelményeinek megfelelő szintre kerüljön, gazdagítva ezzel Nárait, és a faluképet.

Már a befejezéshez közelít a cserepezés és a tetőablakok beépítése

Németh Tamás

Rövid hírek

• Beethoven-ünnep

Október elsején ünnepeljük a Zene Világnapját. Ezen a napon mindig nagyszabású koncertet rendeznek Szombathelyen a Bartók Teremben és átadják „Az év zeneművésze” díjat egy zenekari tagnak. Idén ezt az elismerést Bozsodi Lóránt, falunkban élő ifjú koncertmester kapta. Gratulálunk! (Molnárné Németh Emma)

• Jogerősen működhet a Náraiért Egyesület

Örömmel adhatom hírrül, hogy egyesületünk létrejött. A Vas Megyei Bíróság, mint közhasznú társadalmi szervezetet, nyilván tartásba vette. A végzés 2008. november 3-án jogerőre emelkedett. Jelenleg tíz alapító tagunk van. Elnökségünk három tagból áll: Horváth Szabolcs, elnök; Marton Melinda, szervező titkár; Bakonyiné Gábor Vivien, pénztáros. Szeretettel várunk tagjaink közé mindenkit, aki az alapszabállyal egyetért! (Marton M.)

• Köszönettel tartozunk

A Nárai község önkormányzata ezúton is megköszöni Lóránt Gyula vízvezeték-szerelő mesternek, Kurcz Ernő burkolónak, Szakály Tamásnak, Hegedűs Lászlónak és a sportkör vezetőségének, hogy mindenfajta ellenszolgáltatás nélkül teljesen felújították a sportöltözőnket, kulturált, modern körülményeket teremtve, ami tovább öregbíti Nárai jó hírnevét az idelátogató sportolók, bírók és szurkolók előtt! A fenti személyek által végzett társadalmi munkának köszönhetően többszázezer forintot megtakaríthattunk! Nagyszerű példáját láthattuk a társadalmi összefogásnak. (önkormányzat képviselő-testülete)

• Papírgyűjtés

Az idén október 29-én tartotta az óvodai szülői munkaközösség a papírgyűjtést. Ezúton szeretnénk megköszönni mindenkinek, aki hozzájárult, hogy 9000 forinthez juthatott így az óvodai SZM. Külön köszönet Bakonyi Eriknek az ingyenes szállításért! (Marton M.)

• Üdítő mûanyag flakonok hasznosítása

November végén hozta a posta megérdemelt munkánk gyümölcsét, 8395 Ft-ot. Ez az ellenértéke annak a rengeteg összezugszorított üdítő és ásványvizes műanyag flakonnak, amit a nyár óta préseltünk. Ez körülbelül 1000 műanyag üveget jelent. Ezeket újrahasznosítják, és nem terheljük vele a természetet. Gondoljunk bele, hogy ennek az ezer flakonnak minden darabja több száz év alatt semmisülne csak meg az erdő mellett, vagy az árokparton, de még a szeméttelen is! (Marton M.)

• A felsőcsatári iskola nárai diákjai szemetet gyűjtöttek községünk utcáin

2008. október 13-án, hétfő délelőtt szorgos kezű diákok tisztogatták Nárai utcáit. Nagy zsákokba rakták a sok-sok szemetet. Immár hagyománnyá vált, hogy a Náraiból Felsőcsatáron tanuló gyermekek és kísérőik (tanárok és szülők), minden évben egyszer magukra vállalják ezt a feladatot, egy-egy őszi napon. KÖSZÖNJÜK! (Marton M.)

• Óvodai ajándékozás

December 18-án, délután négy órakor bensőséges hangulatú műsorral köszöntötték az óvodások szüleit, testvéreiket, nagyszüleit. A szülők pedig átadták ajándékaikat: egy asztali csocsót, egy társasjátékot, két értékes mesekönyvet és egy cipőkötés megtanulását segítő játékot. A megközelítőleg 20 ezer forintot érő játékokat, a karácsonyi vásár és a papírgyűjtés bevételeiből vásároltuk. Megemlítendő, hogy Varga László szokásához híven az idén karácsonyra is nagyon gáláns ajándékokkal lepte meg az ovisokat! A szülők és a gyerekek nevében köszönjük! (Marton M.)

• Mikulás-ünnepség, karácsonyi vásár

December 6-án, késő délután Náraiba is ellátogatott a Mikulás. Az Önkormányzat jóvoltából szaloncukrot és csomagot kaptak a gyermekek. Sokan rajzoltak a Téliapónak és szép énekekkel, versekkel kedveskedtek neki. A krampuszok szerencsére inkább egymással civakodtak, mint a gyerekeket riogatták. A Kultúrház előterében karácsonyi vásárt tartottak a szülők. Sok finom süteményt és ajándéktárgyakat kínáltak az érdeklődőknek. Jó segítségükre volt Koltai Zsófia a sütemények és a tea árusításában. Kellemes hangulatban telt ez az este, melyet a gyermekek kötetlen játéka zárt. (Marton M.)

• Nárai Templomért Alapítvány

A Nárai Templomért Alapítvány ezúton is tisztelettel megköszöni eddigi segítségét, és továbbra is köszönettel kéri céljai megvalósításához támogatását! Ezúton is kérjük, hogy személyi jövedelemadójának 1%-ról rendelkező nyilatkozatában a 18893610-1-18 adószámot, és alapítványunk nevét jelölje meg! Hírmondóban mellékletként megtalálható a rendelkezési nyilatkozat, ha van rá módja ezt használni, adja át olyan ismerősének, aki adófizetésre kötelezett. A nyilatkozatok fénymásolás útján is többszörözhetőek.

• Egyházközségi hozzájárulás

A 2009. évben esedékes Egyházközségi hozzájárulás gyűjtése idén is a szokott módon zajlik, a tisztséggel felruházott személyek személyesen keresnek fel minden háztartást, akik február-március hónapban kezdik el munkájukat. Múlt évi támogatását megköszönve! Egyházközség képviselő-testülete

• Járőr jelenti

Január 20-án hajnalban ismeretlen személyek betörték a település központjában lévő italboltba és a tekézőbe. Zsákmányuk ital és pénz volt, tettükkel néhány tízezer forintos kárt okoztak.

• Pala eladó

A plébánia bontásakor keletkező pala jó része elkelt, de még mindig van néhány tíz darab belőle.

2008. évi anyakönyvi események

Akiket szeretettel köszöntünk!

Vörös Péter és Varga Laura lánya: Petra
 Németh Roland és Iván Zsuzsanna fia: Bálint
 Vincze Zsolt és Huszár Bernadett lánya: Dorina
 Gábrriel Valter és Szakály Krisztina fia: Máté
 Nagy Tamás és Vietorisz Györgyi fia: Benedek
 Putz Attila és Bosits Barbara fia: Benjámin
 Benedek Zoltán és Bazsó Mónika lánya: Réka
 Bozsodi Tamás és Pfaff Rita lánya: Eszter
 Kiss Zoltán és Szén Aliz lánya: Csenge
 Kiss Béla és Róosz Orsolya fia: Kartal
 Pesti Gábor és Bognár Mónika lánya: Kira
 Rozmán Pál és Tanai Andrea fia: Bence
 Rácz Tamás és Horváth Tímea lánya: Dalma
 Kovács Miklós és Horváth Tünde fia: Patrik
 Németh Szabolcs és Binder Enikő lánya: Fanni
 Karai Tibor és Karakai Szabina fia: Alexander
 Járai Gábor és Petrás Kinga lánya: Gyöngyvér
 Kovács Károly és Horváth Ildikó lánya: Jázmin
 Dr. Kiss Balázs és Fabula Szilvia lánya: Lili
 Buús László és Kovács Csilla fia: László
 Bozsodi Lóránt és Németh Nóra fia: Dávid

Akiknek gratulálunk!

Szabó Eszter és Kovács Gábor
 Norczen Nikolett és Kovács András
 Marton Melinda és Lóránth Csaba

Akiktől búcsúzunk!

Albert Gyula (élt 70 évet)
 Kálmán Ferencné szül. Böröcz Mária (élt 82 évet)
 Léber Imréné szül. Lóránth Ágnes (élt 60 évet)
 Lóránth Ferenc (élt 94 évet)
 Németh Iván (élt 89 évet)
 Nyul Károly (élt 75 évet)
 Nyul Károlyné szül. Kovács Teréz (élt 67 évet)
 Pártli Jánosné szül. Újvári Erzsébet (élt 76 évet)
 Simon Andrea szül. Bokor Andrea (élt 25 évet)
 Zernovác Kálmán (élt 80 évet)

Molnárné Németh Emma

Közérdekű információk

Polgármesteri Hivatal ügyfélfogadási rendje:

Telefonszám: 94/511-403, 94/511-404
 Hétfő: 13-16
 Kedd: 8-16
 Szerda: 13-16
 Péntek: 8-12

Plébánia elérhetőségei:

Jáki plébánia telefonszáma: 94/356-014

Felnőtt Háziiorvosi rendelés:

Dr. Nedeczky Éva háziiorvos, Szombathely, Jáki u. 33/a.
 94/319-602
 Hétfő: 8-10 10-12 (Nárai)
 Kedd: 14-18
 Szerda: 13-17 (Nárai)
 Csütörtök: 14-18
 Péntek: 8-12 (Nárai)
 Ügyelet (Sugár u. 1), 94/311-100

Gyermekorvosi rendelés:

Dr. Halász Ernő gyermekgyógyász háziiorvos, Szombathely,
 Jáki u. 33/a. 94/314-426
 Hétfő: 10.00-11.30 14.00-16.00
 Kedd: 8.30- 9.00 (Nárai, tanácsadás)
 9.00-10.00 (Nárai)
 10.00-11.30 14.30-16.00
 Szerda: 10.00-11.30 14.00-16.00
 13.00-14.00 (tanácsadás)
 Csütörtök: 8.00- 9.30 (tanácsadás) 14.00-16.00
 10.00-11.30
 Péntek: 10.00-11.30 14.30-16.00
 Ügyelet (Sugár u. 1), 94/311-100

Gyógyszertár nyitva tartás:

Hétfő: 10-12
 Kedd: 9-10
 Péntek: 10-12

Művelődési Ház (Könyvtár) nyitva tartás:

Kedd: 16.30-18.30
 Péntek: 16.30-18.30

In memoriam Simon Andrea

Azt hiszem a falu minden lakója hallott a karácsony előtti szörnyű, tragikus, közúti balesetről, amiben sajnos elhunyt Andrea a fiatal kisgyermekes anyuka. Egy ismerősünk elvesztése mindenkiben fájó, megfoghatatlan ürességérzetet kelt. Főleg, ha ilyen fiatalon megy el közülünk. Egy kis időre megtorpanunk e rohanó világban, elgondolkozunk: Mit is ér az élet? Mi is fontos a hétköznapokban? ... S kicsit szorosabban öleljük magunkhoz szeretteinket...

„Akiket igazán szeretünk, azok haláluk után sem hagynak magunkra minket. Ők az elsők akik segítségünkre sietnek életünk nehéz pillanataiban.”

Szomorú szívvel búcsúzunk tőled Andi.

Molnárné Németh Emma

DELIKÁT8 – „Főzzön Játzóteret!”

A Náraiért Egyesület felhívja a tisztelt lakosság figyelmét, hogy felvállalja a Knorr „Főzzünk játszóteret!” 2009. évi nyereeményjátékának Nárai lebonyolítását. A nyereeményjáték részletei: gyűjtsd össze, és küldd be minimum 1000 gramm Knorr Delikát8 termék vonalkódját. Add meg annak a településnek a nevét, ahová az új játszóteret szeretnéd, illetve egy már létező felújítandó játszóteret nevét, címét. Csak a termékek egyedi nyomtatott vonalkódjai érvényesek, a gyűjtőcsomagolásoké nem. Felülragasztás esetén is a termék eredeti, azaz nyomtatott vonalkódja vesz részt a játékban. A játékban a 3, 11, 20, ill. 22 kg-os kiszereelésű termékek vonalkódjai nem vesznek részt. Egy borítékban többször 1000 gramm Knorr Delikát8 termék vonalkódja is beküldhető. A játék kezdete: 2009. január 15, befejezés: 2009. augusztus 15.

Beérkezési határidő: 2009. április 15. (2. régió: Győr-Moson-Sopron megye, Komárom-Esztergom megye, Vas megye, Veszprém megye, Zala megye), országos: 2009. augusztus 15. Sorsolás: 2009. április 28. (1-2. régió), 2009. augusztus 25. (országos).

Nyereemény: 6 db sorsolt közterületi játszóteret építése vagy közterületi játszóteret felújítása egyenként max. nettó 5.000.000 Ft értékben, 2 db közterületi játszóteret a 2 top településnek. Beküldési cím: „Főzzön Játzóteret!” Budapest, 1990. Kérjük, hogy az egész zacskókat gyűjtögessék, mert csak abból derül ki, hogy hány grammos. A tasakokat Náraiban a Coop boltba kihelyezett dobozba dobhatják be, ahonnet mi rendszeresen ürítjük és továbbítjuk. Tisztelettel:

Horváth Szabolcs
Náraiért Egyesület elnöke

Sporthírek – labdarúgás

Az őszi szezont a csapat a sok nehézség ellenére befejezte. A csapat sajnos az utolsó helyen végzett. Most a legfontosabb feladat a csapat megerősítése és az ősz folyamán fellépő gondok megoldása, mely biztosíték lehet arra, hogy a csapat bent maradjon a megyei II. osztályban. Anyagi helyzetünk jelenleg stabil, fő támogatónk

az önkormányzat, valamint további szponzorok támogatására is számítunk. A bajnokság befejezése után megkezdttük az öltözők belső felújítását, zuhanyzók, WC-k csempézését és járólapolozását, vízszerelesi munkálatait. A vízszerelesi munkálatokat Lóránth Gyula végezte társadalmi munkában. A csempézést és járólapolozást Kurcz Ernő végezte szintén társadalmi munkában. Az Önkormányzat biztosította az anyagköltséget 650.000 Ft értékben. Továbbá a CK mennyezet, hungarocell díszburkolatot kapott, melynek anyagi háttérét Szakály Tamás és Hegedüs László biztosította. Tavaszra is maradt tennivaló: lépcsők és járda felújítása, hátsó kapu mögé labdafogó háló felállítása, kapuk, korlátok átfestése és az öltöző faburkolatának elkészítése.

A tavaszi szezonban is várjuk kedves szurkolóinkat! Jó szurkolást kívánunk! Sportbaráti üdvözléssel:

Koltay István, sportkör-elnök

Szakály Tamás új mennyezetburkolatot készít

Kurcz Ernő nekiát a burkolásnak

Lóránth Gyula újraszerele a vízhálózatot

A Náraiért Egyesület újabb tagokat és támogatókat keres!

Adószámunk: 18899049-1-18.

Számlaszámunk: K&H Bank Zrt. 10404742-50505557-51551007.

IBAN: HU77 1040 4742 5050 5557 5155 1007

Folytatni szeretnénk az időszakos rajzpályázatok meghirdetését és lebonyolítását. Színházi előadásokat hoznánk Náraiba a gyermek és felnőtt lakosság részére. Ünnepeket szerveznénk, bonyolítanánk le (gyermeknap, betlehemes játék, az óvoda támogatása stb.). Hagyományokat élesztenénk fel és ápolnánk.

Sok-sok tervünk van, várjuk az Ön érdekes elképzeléseit is!

Egyesületünket nem magunknak alapítottuk, hanem bízva abban, hogy kis falunkban még sokan csatlakoznak hozzánk!